

Ιδιωτικοί χώροι λατρείας: Όλα όσα προβλέπει η νέα νομοθετική ρύθμιση

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος](#)

@Rafail Georgiadis - Ope.gr

Στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, πλήρους και συνεκτικού νομοθετικού πλαισίου για τους χώρους λατρείας θρησκευτικών κοινοτήτων με ή χωρίς προσωπικότητα, πλην της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού, προέβη με την πρόσφατη ψήφιση του [νομοσχεδίου το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού](#).

Του Νικολάου Ζαΐμη

Στις διατάξεις του νομοσχεδίου με την επωνυμία: [“Σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνορθόδοξη Ιερά Βασιλική Αυτόνομη Μονή του Αγίου και Θεοβάδιστου όρους Σινά στην Ελλάδα», ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων, ενίσχυση της ασφάλειας στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, διατάξεις για τον αθλητισμό και λοιπές ρυθμίσεις”](#),

το οποίο ψηφίστηκε από στην Ολομέλεια της Βουλής την Παρασκευή, 1 Αυγούστου 2025, συμπεριλαμβάνονται ρυθμίσεις οι οποίες ξεκαθαρίζουν το τοπίο σχετικά με τους ιδιωτικούς χώρους λατρείας, τα γνωστά παρεκκλήσια ή ναΰδρια τα οποία ανεγείρονται με ιδιωτική πρωτοβουλία.

Κατά το παρελθόν έχουν παρατηρηθεί και καταγγελλθεί ουκ ολίγα περιστατικά αυθαιρεσίας ως προς τον τον τρόπο λειτουργίας τους από ιδιώτες φτάνοντας στο σημείο αντιπαράθεσης με τις κατά τόπους εκκλησιαστικές αρχές. Με την νομοθετική ρύθμιση για τους χώρους λατρείας και την ειδική μέριμνα και για τους ιδιωτικούς χώρους λατρείας, όπως αυτή αποτυπώνεται στο άρθρο 31, χρόνια ζητήματα που αφορούσαν το καθεστώς λειτουργίας τους μπαίνουν σε τάξη.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του νόμου, χώροι λατρείας που ανήκουν κατά κυριότητα σε φυσικά πρόσωπα ή σε μη εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα μπορούν να ιδρύονται, ανεγείρονται, θεμελιώνονται, εγκαινιάζονται και να λειτουργούν για την εξυπηρέτηση της λατρείας της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού εφόσον:

α) περιορίζονται στην τέλεση μυστηρίου ή ακολουθίας υπέρ των θρησκευτικών αναγκών είτε του ιδιοκτήτη φυσικού προσώπου και της οικογένειάς του είτε των μελών ή εκπαιδευόμενων ή ωφελούμενων ή εργαζομένων ή διαμενόντων στις εγκαταστάσεις του ιδιοκτήτη νομικού προσώπου

και **β)** έχει εκδοθεί έγγραφη άδεια του Μητροπολίτη της κατά τόπο αρμόδιας **Ιεράς Μητρόπολης της Εκκλησίας της Ελλάδος** (της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α' 146)) ή της **Ιεράς Μητρόπολης της Εκκλησίας της Κρήτης** (του άρθρου 17 του ν. 4149/1961 (Α' 41) και του άρθρου 3 του ν. 2942/2001 (Α' 202)) ή της **Ιεράς Μητρόπολης της Δωδεκανήσου ή της Εξαρχίας της Πάτμου** (των άρθρων 319 και 320 του ν. 4957/2022 (Α' 141)) και υπό την επιφύλαξη τήρησης της πολεοδομικής νομοθεσίας.

Υποχρεωτικό μητρώο

Σύμφωνα με την παράγραφο 2, οι εκκλησιαστικές αρχές τηρούν υποχρεωτικά μητρώο αδειοδοτημένων ιδιωτικών χώρων λατρείας, στο οποίο καταχωρίζονται η διεύθυνσή τους, ο αριθμός και η ημερομηνία της άδειας και ο δικαιούχος της άδειας. Μέσο απόδειξης της αδειοδότησης των χώρων λατρείας αποτελεί, εκτός της άδειας, και η καταγραφή τους στο μητρώο.

Στη νομοθεσία καθίσταται σαφές πλέον ότι η άδεια εγκρίνεται και ανακαλείται κατά την πνευματική κρίση της κατά τόπο αρμόδιας εκκλησιαστικής αρχής, και η

χορήγησή της δεν θεμελιώνει αξίωση των κατόχων της έναντι της εκκλησιαστικής αρχής ώστε να εξυπηρετούνται οι θρησκευτικές ανάγκες τους οπωσδήποτε στον χώρο λατρείας τους αντί του Ενοριακού Ναού της περιοχής τους. Η άδεια αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων ή την υποβολή γνωστοποιήσεων που απαιτούνται κατά την πολεοδομική νομοθεσία για τις οικοδομικές εργασίες ή αλλαγές χρήσης σε ακίνητο με σκοπό να ανεγερθεί ή να λειτουργήσει ο χώρος λατρείας.

Στον ιδιωτικό χώρο λατρείας μπορεί να λειτουργήσει με την άδεια της κατά τόπο αρμόδιας εκκλησιαστικής αρχής κληρικός της ή άλλος κληρικός εφόσον έχει την άδειά της.

Απαγορεύσεις

Οι ιδιωτικοί χώροι λατρείας απαγορεύεται:

α) να ιδρύονται ή να λειτουργούν χωρίς την άδεια της οικείας εκκλησιαστικής αρχής,

β) να τίθενται σε δημόσια λατρεία, ανεξάρτητα αν γίνονται τελετές από θρησκευτικό λειτουργό ή όχι,

γ) να λειτουργούν για διαφορετικό σκοπό από αυτόν που έχουν συσταθεί

δ) να διατίθενται χωρίς άδεια της εκκλησιαστικής αρχής για την εξυπηρέτηση των αναγκών άλλης θρησκευτικής κοινότητας,

ε) να ανεγείρονται, μετασκευάζονται, επεκτείνονται, μεταβάλλουν χρήση και να λειτουργούν κατά παράβαση της πολεοδομικής νομοθεσίας. Σε περίπτωση παράβασης ισχύουν τα διοικητικά μέτρα και πρόστιμα στους εμπράγματους δικαιούχους ή κατόχους των ανωτέρω χώρων λατρείας και στους εμπλεκόμενους στη λειτουργία τους θρησκευτικούς λειτουργούς κατά περίπτωση.

Για την παραχώρηση και τη νόμιμη λειτουργία χώρου λατρείας προς εξυπηρέτηση των αναγκών άλλης θρησκευτικής κοινότητας ή φυσικών προσώπων που δεν ανήκουν στην Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού, απαιτούνται η υποβολή αίτησης του ιδιοκτήτη του χώρου λατρείας στην κατά τόπο αρμόδια εκκλησιαστική αρχή για την ανάκληση της άδειας και τη διαγραφή του χώρου από το μητρώο, η λήψη της άδειας και η νόμιμη λειτουργία του χώρου λατρείας σύμφωνα με τα άρθρα 25 και 26. Στην ανωτέρω περίπτωση η αρμόδια εκκλησιαστική αρχή ανακαλεί υποχρεωτικά την άδεια. Αν η ανωτέρω παραχώρηση

και η λειτουργία υπέρ των αναγκών άλλης θρησκευτικής κοινότητας λαμβάνουν χώρα κατά παράβαση των υποχρεώσεων που ορίζονται από τη νομοθεσία επιβάλλονται τα διοικητικά μέτρα και πρόστιμα που προβλέπονται.

Φωτογραφία: Ραφαήλ Γεωργιάδης, ore.gr